

8 КЛАС

ТЕМА. М. КОЦЮБИНСЬКИЙ.
КОРОТКО ПРО ПИСЬМЕННИКА.
«ДОРОГОЮ ЦІНОЮ».
ПРИГОДНИЦЬКИЙ,
РОМАНТИЧНИЙ СЮЖЕТ ПОВІСТІ

СТРЕМБИЦЬКА Л.А.

МЕТА УРОКУ:

- **НАВЧАЛЬНА:** ОЗНАЙОМИТИ З ЖИТТЄВИМ І ТВОРЧИМ ШЛЯХОМ М. КОЦЮБИНСЬКОГО; ДОПОМОГТИ УЧНЯМ ЗАСВОЇТИ ЗМІСТ ПРОЛОГУ ТА І ЧАСТИНИ ПОВІСТІ «ДОРОГОЮ ЦІНОЮ»; РОЗВИВАТИ НАВИЧКИ РОБОТИ З ТЕКСТОМ ЕПІЧНОГО ТВОРУ; З'ЯСУВАТИ ПРИГОДНИЦЬКИЙ РОМАНТИЧНИЙ СЮЖЕТ ТВОРУ, ОСОБЛИВОСТІ КОМПОЗИЦІЇ;
- **РОЗВИВАЛЬНА:** РОЗВИВАТИ КУЛЬТУРУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ, ЛОГІЧНЕ МИСЛЕННЯ, ПАМ'ЯТЬ, СПОСТЕРЕЖЛИВІСТЬ, УДОСКОНАЛЮВАТИ НАВИЧКИ АНАЛІЗУ СЮЖЕТУ ТА КОМПОЗИЦІЇ ПОВІСТІ, ФОРМУВАТИ КРУГОЗІР, СВІТОГЛЯД ШКОЛЯРІВ;
- **ВИХОВНА:** ВИХОВУВАТИ ІНТЕРЕСИ ДО ІСТОРИЧНОГО МИНУЛОГО РІДНОГО НАРОДУ; СПРИЯТИ ВИХОВАННЮ АКТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЖИТТЯ.

ПОДОРОЖ ШЛЯХАМИ ЖИТТЯ ТА ТВОРЧОСТІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО

**Народився М.Коцюбинський
17 вересня 1864 р. у Вінниці у
родині службовця**

**Коцюбинські:
Михайло Матвійович та
Гликерія Максимівна**

**Рідна садиба
Коцюбинського у Вінниці,
нині музей письменника**

Навчався в Барській початковій
школі **(1875 — 1876),**
Шаргородському духовному
училищі **(1876 — 1880).**

Після закінчення **Шаргородської семінарії**
у 1880 р. Михайло Коцюбинський поїхав
до Кам'янця-Подільського, маючи намір
навчатися в університеті, але ця мрія не
здійснилася через матеріальні обставини.

КОЦЮБИНСЬКИЙ СЕРЕД НАРОДУ

З 16 років був у складі Одеської філоксерної комісії, яка боролася зі шкідником винограду — філоксерою. Працює в Бесарабії і Криму

Філоксэра (*Daktulosphaira vitifoliae*) — *коренева попелиця* із ряду рівнокрилих, що вражає листя і кореневу систему винограду.

У 1885 р. Михайло увійшов до підпільної “Молодої громади”, за що був притягнутий до судової відповідальності.

У 1886–1889 Коцюбинський дає приватні уроки і продовжує навчатися самостійно, а 1891-го, склавши іспит екстерном при Вінницькому реальному училищі на народного учителя, працює репетитором.

У Чернігів зустрів Віру Устимівну Дейшу, яка стала його дружиною.

**Михайло
Коцюбинський з
дружиною та дітьми.**
З ліва на
право: Ірина, Віра, Ро
ман, Юрій,
Михайло, Оксана.

ПОЧАТОК ЛІТЕРАТУРНОЇ КАР'ЄРИ

ЛІТЕРАТУРНА КАР'ЄРА МИХАЙЛА
ПОЧАЛАСЯ З ПОВНОГО ПРОВАЛУ.
У 1884 Р. ВІН НАПИСАВ ОПОВІДАННЯ
«АНДРІЙ СОЛОВКО, АБО ВЧЕНІЄ СВІТ, А
НЕВЧЕНІЄ ТЬМА». ЦЮ ПЕРШУ СПРОБУ
МОЛОДОГО АВТОРА БУЛО ОЦІНЕНО
ДУЖЕ СКЕПТИЧНО.

Літературна спадщина

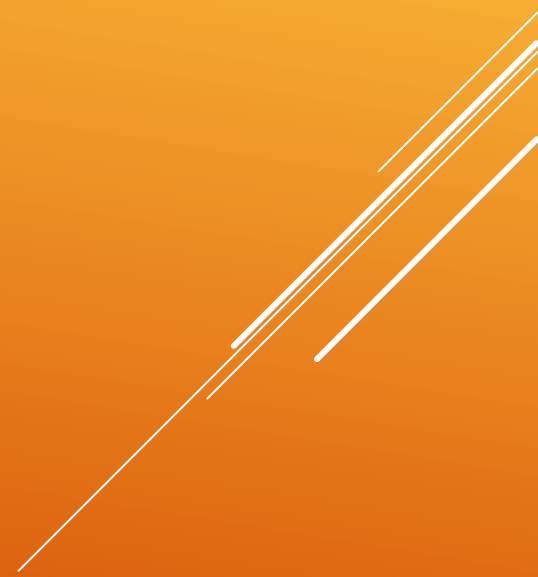

*Помер письменник 25 квітня в Чернігові. Останніми словами вмираючого були : “Я жити хочу!”
Було тоді Михайлові Михайловичу лише 48 років. Похований на Болдиній горі в гаю Троїцького монастиря.*

«Незакінчене речення»

За зразком: «Я дізнався, що...»

Тема: Зображення героїчної боротьби українського народу проти кріпацтва, непереможного прагнення селян-кріпаків до вільного життя.

Ідея: Оспівування волелюбності українського трудового народу, утвердження непримиренності інтересів багатих і бідних, заклик здобувати волю, хоча б і дорогою ціною.

СЮЖЕТНІ ЛІНІЇ

- відтворення історичної епохи;
- боротьба героїв за волю і власне щастя;
- щире почуття кохання між Остапом і Соломією.

Пригодницький твір -
твір із захоплюючим
сюжетом про складні
випробування, через
які проходять герої.

Риси пригодницького сюжету в повісті

Невелика експозиція, у якій окреслюється історична атмосфера часу.

Динамічність розгортання подій.

Велика кількість пригод, несподіваних поворотів сюжету.

Прийом переодягання (Соломія переодягається в парубка).

Пригоди й несподіванки під час подорожі: переховування біля переправи через Дунай, у плавнях, зустріч пораненого Остапа з вовком, екзотична сім'я циган.

Несподівана кінцівка: загибель Соломії й виживання Остапа, незважаючи на поранення та пізніші випробування, про що дізнаємося з епілогу.

Риси романтичного (психологічного) сюжету

Боротьба за своє кохання — основний мотив поведінки Соломії.

Жіночність і мужність, винахідливість і рішучість головної героїні.

Пейзаж як засіб відтворення переживань героїв.

Зображення внутрішнього стану під час двобою Остапа з вовком.

Діаграма Венна

Письменник щодо уярмленого народу
використовує ~~заперечне порівняння вола і тура~~.

I група

II група

РОБОТА В ГРУПАХ

«Воля – це...»

Метод “Прес”

Я вважаю...

Висловлюємо
думку

Тому що...

Пояснюємо
причину

Наприклад...

Наводимо
приклад

Отже...

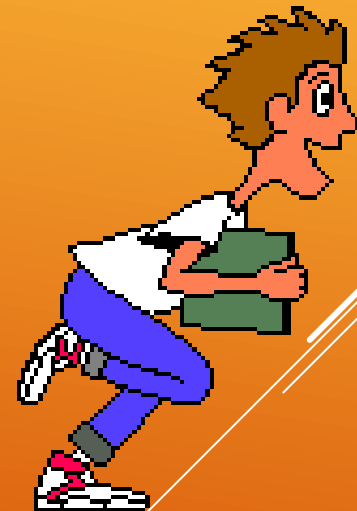
Формулюємо
висновок

Домашнє завдання:

Обов'язкове: прочитати твір "Дорогою ціною";
переказати один епізод, що найбільше вразив

За бажанням: намалювати малюнок, яким я уявляю
героя (героїню) твору М. Коцюбинського
«Дорогою ціною».

Дякую за урок

Молодці!